

Taotluse olek
Esitatud

Taotluse number
AHE/2024/256

Taotleja info

Taotlev ühing
Sihtasutus Läänemaa Põlisrahvas

Registrikood
90015382

Ühingu tegevuspiirkond
Üleriigiline

Ühingu e-kiri
sa.laaneinfo@gmail.com

Projektijuhi nimi
Malle Seppam

Projektijuhi telefon
56639746

Projektijuhi e-kirja aadress
malle.seppam@gmail.com

Veebi-/sotsiaalmeedia lehe aadress
laanemaa.eu

Otseviide taotleja veebilehele, kus on avalikult ja lihtsalt leitavad taotleja kinnitus eetiliste põhimõtete järgimise kohta
laanemaa.eu

Kas ühingul on jagatud esindusõigus (st, et ühingut esindab mitu inimest ühiselt)?

Jah

Ei

Pangakonto andmed

Juriidiline isik

Erasisik (sh FIE)

Kontoomaniku nimi
Sihtasutus Läänemaa Põlisrahvas

võib erineda taotleja nimest kui taotleja on KOV-i asutus või RTK teenindusel olev asutus

Koitoomaniku registrikood

90015382

Pangakonto number (IBAN)

EE341010220291584228

E-riigikassa konto number**Viitenumber**

vajadusel

SWIFT kood

vajadusel

Projekti info

Projekti nimi

SALP arenguhüpeks valmistumine

Projekti periood

01.08.2024 - 30.11.2024

Projekti eesmärk

Projekti eesmärgiks on SA arenguhüpet ettevalmistav tegevuskava, mis valmistab ette arenguhüppe, millega vastavalt SA põhikirjalistele eesmärkidele koostatud tegevusele säilivad ja kasvavad võimekad ja hoolivad põliskogukonnad ajaloolise Läänemaa 14 kihelkonnas, seda vastavalt EU Parlamendi 03.07.2018 resolutsioonile (2017/2206 (INI) Põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsioonile C169 aastast 1989, ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonile 07.09.2007 ja Eesti säästva arengu kavale 2030.

Ühingu/ühingute eesmärgid

SA eesmärgiks on põlisrahva omakultuurialaste ettevõtmiste ja õiguste toetamine, püsijäämise tagamisele suunatud ettevõtmistele tingimuste loomine ning kohalike vastavasisuliste algatuste toetamine. Eesmärgi saavutamiseks toetume Säästva arengu kava 2030 põhimõtetele ja põlisrahvaste kaitsmisele suunatud rahvusvahelistele dokumentidele. SA lähtub sellest, et meie poole on pöördunud sihtrühmana seltsingutena tegutsevad Läänemaa kihelkondade Vigala, Kullamaa ja Pööna (Lääne-Nigula) kihelkondade kogukondlike põlisrahva tuumrühmade esindajad, kes on end Läänemaa põlisrahva läänlastena määranud ja keda ka teised endasugused, kelleks on Saaremaa põlisrahvas saarlased ja Virumaa põlisrahvas virulased vastastikku tunnustanud, et sihtrühm on ennast määranud Läänemaa põlisrahva läänlastena ja vastu võtnud koos virulaste ning saarlastega Eesti Vabariigi territooriumil elavate Põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni, milles on tuginetud rahvusvaheliselt vastu võetud mõistetele põlisrahvaste õiguste kohta, et sihtrühm on tutvustanud tervel Läänemaal oma eesmärgi ja selle töö tulemusel on juba alustatud ka teistes kihelkondades kogukondlike tuumrühmade moodustamist, et Eesti Vabariigi seadustes puudub põlisrahva mõiste, et senised ametlikul tasandil väljendatud seisukohad eitavad kaitset vajavate põlisrahva tunnustele vastavate põlisrahvaste olemasolu Eesti Vabariigis ning põlisrahvaste vajadusi sellega on marginaliseeritud ja nende esindajad tunnevad end sellega diskrimineerituina. Olulisem probleem eelnevat arvestades on see, et kiiresti muutuvates oludes muutub kogu elukeskkond ja kadumas on traditsiooniline oma kodukihelkonnale omane kogukondlik elulaad, kaovad harjumuspärased külamaastikud, ning sellega ka rahvas, kes põlisrahvana on aastatuhandeid oma keskkondade keskkonnas elanud.

Teave taotleja kohta

SA juhatus ja nõukogu koosnevad Läänemaa päritolu inimestest, kelle ühine identiteet võimaldab mõista ja tunnetada kõiki Läänemaa keskkonnas elavate inimeste vajadust teha koostööd erinevates kihelkondades elavate inimeste vahel. SA nõukogu koosneb põhikirjaliselt 14-st erinevast kihelkonnast pärit inimestest, mis tagab kõigi põlisväärtusi kandvate läänlaste võrdse kohtlemise. Ajaloolise Läänemaa piires tegutsevate vabaühenduste kaasamise läbi moodustuv võrgustik aitab SA-le luua sellise struktuurilise korralduse, mis võimaldab kaasata inimesi kõikidelt elualadelt ja valdkondadest, mis tagavad vajalikul tasemel pädevuse ja kompetentsi läänlaste kogukondade huvide selgitamisel, kaardistamisel ja esindamisel. Arenguhüpet ettevalmistav tegevus võimaldab järgmisena teha arenguhüppe ja selle abil juhtida SA-t kindla tegevuskava alusel. Lisaväärtuseks SA tegevuse tulemusena on tugevad ja kaasatud kogukonnad, mis on võimelised üle elama kriisid ning olema sellega toeks riigile ja omavalitsustele. Olulisemad tegevused on meil seni olnud mitmed põlisrahvaste õigusi tutvustavad seminarid ja kogukondi puudutavad kriisideks valmistumise koosolekud, kus oleme jaganud ning saanud teavet kriisideks valmistumisel. SA osaleb vastavalt Säästva arengu kavale 2030 Lääne-Nigula valla tuuleparkide eriplaneeringu eelvaliku eelnõu ja keskkonna mõju strateegilisel hindamisel. SA tegevuse mõju on mõõdetav meie pärimuskultuuriga seotud alagatustega, neis on osalenud arvukalt kogukonnaliikumise seotud inimesi ja tagasiside on olnud positiivne, sest soovitakse ka edasi olla kaasatud SA põhikirjaliste eesmärkidega seotud tegevustes. Meie senised ettevõtmised koos sihtrühmaga on aidanud meil oma tegevust tutvustada ja sihtrühmadelt tagasisidet saada.

Kuidas olete mõõtnud ühingu tegevuse mõju ja milline on see seni olnud?

Oma senist tegevust oleme hinnanud põhikirjalistes eesmärkides püstitatud eesmärkide saavutamisel meie osalusel korraldatud ürituste edukust arvestades.

Koos MTÜ Liivi Kogukonnamaja ja läänlastest sihtrühmaga oleme korraldanud kahel eelneval aastal maarahva leedopäeva, mida peetakse suvisel pöörijal ja kus mõlemal korral osales üle kahesaja inimese ning mis toimub ka sellel suvel. 2023 suvel osalesime Liivil parmupillilaagri korraldamisel, jõuluajal 2023 aitasime korraldada Liivil maarahva jõulutralli koos jõulusoku ja saanisõiduga, kus osales 60 inimest ning mille korraldame ka 2024 jõuluajal. SA ja MTÜ Liivi Kogukonnamaja koostöös valmis tellimusena REGIO suur Läänemaa kaart kihelkondadega, mida saab kasutada digitaalselt ja trükistena, samuti kihelkondi eraldi kuvades või trükistena. Kaart on meie tegevuses vajalik kihelkondade teadvustamisel ja aitab näha 1920 a. Läänemaa tervikuna ja kihelkondade liiduna ning aitab põliskogukondadel sidusa võrgustiku moodustada. Hetkel valmistame ette kaartide tutvustust ja seejärel asume neid levitama.

Koos Maavalla Kojaga korraldasime 2023 Liivil pärimuskultuuri laagri, mis toimub ka sellel aastal.

2022 toimus SA korraldusel regilaulupidu Ohtla hiies, lauljaid osales ligi 30 ja järgmised regilaulupeod plaanime korraldada kaasatud kogukondade eestvedamisel.

2022-2023 on toimunud SA eestvedamisel 4 põlisrahvaste mõistet, õigusi ja olukorda tutvustavat seminari, kus osalesid põliskogukondade esindajad Viru, Võru, Lääne ja Saaremaalt.

2023 korraldasime õppepäeva, kus pillimeister/õpetaja Leho Laaser tutvustas pärandtehnoloogiate tänapäevast kasutust. Eeltoodud tegevused on meil aidanud luua sidemeid, omandada teadmisi, jagada enda kogemust ja luua eeldusi igakülgseks koostööks ja hinnata kriitiliselt SA tegevust rahuldavana.

Senine paktika koos tagasisidega aitab meil mõista võimekust ja sihtrühma huve arvestades sellekohane tegevuskava koostada ja ka uusi väljakutseid vastu võtta.

Millisele ühingu arenguvajadusele soovite projekti raames keskenduda ning millest on tingitud vajadus?

SA vajadus on arenguhüpet ettevalmistava taotlusvooru abil koostada arengueksperti kaasates toimiv tegevuskava, mille abil jõuame arenguhüppe endani ja mille tegemisel selgitame välja sihtrühmaks oleva Läänemaa põlisrahva kogukondlikud vajadused ning milleks kaardistame Läänemaa kihelkondade piires tegutsevad kolmandasse sektorisse kuuluvad vabaühendused, mis on mittetulundusühingud, sihtasutused ja seltsingud, ning loome nende kohta eraldi andmebaasi. Andmebaas võimaldab anda teavet ja saada tagasisidet neid organisatsioone võimalusel kaasates ja neilt ka oma eesmärkide kohta hinnangut saades. Arenguhüppeks ettevalmistava tegevuskava koostamine näeb ette koolitusi SA liikmetele ja sihtrühmale, mis vajadusena loob eelduse SA-I arenda koos sihtrühmaga.

Projekti tegevuskava

NB! Jälgi projekti abikõlblikkuse perioodi (01.08. 2024 – 30.11.2024).

AEG KUU TÄPSUSEGA	TEGEVUS	TEGEVUSE SISU KIRJELDUS (MIDA JA KUS TEETE, KELLEGA KOOSTÖÖS/KELLELE SUUNATULT)
--------------------------	----------------	--

august 2024	koosolek	Korraldame kahepäevase nõupidamise/teabepäeva Liivi kogukonnamajas Läänemaal. Osalevad SA juhatuse ja nõukogu liikmed, arenguekspert, sihtrühma esindajad Läänemaa kihelkondadest, külalistena Saaremaa, Virumaa, Võromaa ja Haanimaa põlisrahvaste esindajad ning seni SA korraldatud üritustel kaasa teinud vabaühendused ja vabatahtlikud.
september 2024	koosolek	Korraldame koosoleku Liivi kogukonnamajas, kus osalevad arenguekspert, sihtrühma esindajad, SA liikmed ja vabatahtlikud.
november 2024	koosolek	Toimub koosolek Liivi kogukonnamajas, kus osalevad SA liikmed ja vabatahtlikud, SA nõukogu ja juhatuse liikmed läbi ja kinnitavad Vabaühenduste arenguhüpet 2024 ettevalmistava taotlusvooru tingimustele vastava tegevuskava.

Põhjendage, kuidas nende tegevuste abil saavutate projekti eesmärgi

Koosolek Liivil august 2024.

Arenguhüpet ettevalmistava projekti raames toimuval esimesel koosolekul/teabepäeval annab juhatuse ülevaate käesoleva projekti tingimustest, selle elluviimisest ja mõjust SA edasise tegevuskava koostamisel. SA nõukogu tutvustab enda tegevust ja annab teavet erinevate vabaühendustele suunatud toetusprojektide kohta. Sihtrühma esindajad tutvustavad endi senist tegevust, kitsaskohti oma arengus ja kaugemaid eesmärgi. Teiste külalistena osalevate põlisrahvaste esindajad annavad ülevaate enda tegevusest, jagavad kogemust ja annavad tagasisidena hinnangu SA Läänemaa Põlisrahvas tegevuse tõhususe kohta. Arenguekspert saab koosoleku tulemusena vahetu ülevaate SA ja sihtrühma tegevusest, saab esitada küsimusi kõigile esinejatele ja vastab ka ise osalejate küsimustele ning oskab aidata SA-l arenguhüpet paremini ette valmistada.

Koosolek Liivil, september 2024.

Teisel koosolekul osalevad ainult SA liikmed, Läänemaa sihtrühma esindajad, arenguekspert ja vabatahtlikud. See võimaldab koosolekul paremini ülesandele keskenduda ja arenguhüppeks valmistuda. Arenguekspert kommenteerib enda esitatud vahearuanne, mis võtab kokku eelmise koosoleku tulemuse ja esitab ettepanekud sellega seoses. SA ja nõukogu võtavad kokku eelmise koosoleku tulemuse ja teevad omapoolsed ettepanekud edasise tegevuskava suhtes. Sihtrühma esindajad annavad tagasisidet oma kogukondade poolt eelmise koosoleku valguses ja lisavad omapoolsed ettepanekud, mida arenguhüppeks valmistumisel lisada.

Koosolek Liivil, november 2024.

Koosoleku eesmärk on läbi vaadata ja vastu võtta Vabaühenduste arenguhüpet 2024 ettevalmistava taotlusvooru tingimustele vastav tegevuskava.

Projekti meeskond ja osapooled

Kes projekti ellu viivad (nimeliselt) ja milline on nende roll? Kuidas on kaasatud sihtrühm, teised võimalikud seotud osapooled (nt vabatahtlikud, partnerid)?

NIMI	ROLL	SELGITUS
Malle Seppam	Projektijuht	Projekti kordineerimine, aruandluse eest vastutamine
Mari Sarv	Tehniline korraldaja	Ettevalmistavad tegevused
Madis Iganõmm	Koosolekute läbiviija	

Arengueksperdi nimi

Kristjan Moora

Arengueksperdi roll projektis

Arengueksperdi (Ae) valikul oleme lähtunud SA ja sihtrühma arenguhüpet ettevalmistava tegevuse käigus valmiva arenguhüppe tegevuskava koostamise vajadustest. Meie Ae vastab SA ja sihtrühma vajadustele oma ettevalmistuse, teadmiste ja kogemuse poolest.

Tema tegvusvaldkonnad kattuvad nii sihtrühma kui SA vajadustega ja on kasutatavad ka hiljem, kui tekib vajadus suhelda rahvusvaheliste organisatsioonide ning asutustega. Ae peamised valdkonnad, millest lähtus meie valik on:

Rahvusvaheline julgeolekupoliitika, diplomaatia ja juhtimine, hädaolukordade juhtimine, projektijuhtimine, sealhulgas arendus

Side- ja infosüsteemid, personalijuhtimissüsteemid, mitmed sõjalise infrastruktuuri arendamise projektid, mis hõlmavad sotsiaalset,

majanduslikku, keskkonna- ja ökoloogilisi aspekte, koolitusprojektid jne.

Kristjan Moora täielik CV on leitav SA kodulehelt.

Projekti käigus jälgib ja nõustab Ae kogu kogu tegevust, hindab seda ja lisab sinna SA-le sihtrühmale vajaliku pikaajalisteks kriisideks valmistumise ja kriisidega toimetuleku mõõtme, mille tähtsust ei saa praegusel ajal alahinnata ja mis on SA ning sihtrühma jaoks üks praktilisi ning kaasavaid tegevusi.

Projekti kulud ja kalkulatsioonid

NB! Kirjutada välja ainult kulud, mis puudutavad KÜSKI toetuse osa, omapanuse osa näitama ei pea

ABIKÖLBLIK KULU/KULULIIK (SARNASED KULUD SOOVITAME ESITADA ÜHEL REAL KULULIIGI KOGUKULUNA)	SUMMA
Koosolekute ja nõupidamiste korraldamine	1600
Arengueksperdi kaasamine	1500
Transpordikulu	300
	3 400.00 €

Toetuse saaja üld- ja arenduskulud

600

Taotletav summa

4 000.00

Põhjendage kulude vajalikkust eesmärgi saavutamiseks. Vajadusel lisage kalkulatsioonid

Projekti käigus tehtavad kulutused on vajalikud eelkõige tingimuste loomiseks arenguhüpet ettevalmistava ja projekti sisus eelnevalt kirjeldatud tegevuskava jaoks korraldavate tegevuste kulude katmiseks. Kuludeks on:

Arengueksperdi tasu 1500.- EUR

Koosolekute korraldamine MTÜ Liivi Kogukonnamajas, sisaldab :

1.koosolek - 2 päeva majutuse ja toitlustusega 30 inimest 1175.- EUR

2.koosolek - 1 päev toitlustusega 15 inimest 255.- EUR

3.koosolek - 1 päev toitlustusega 10 inimest 170.- EUR

Osalejate transpordikulud:

Võromaa esindajad 80.- EUR

Haanimaa esindajad 80.- EUR
Virumaa, esindajad 70.- EUR
Saaremaa esindajad 70.- EUR

Projekti lühikokkuvõte

Projekti tulemus on SA arenguhüpet ettevalmistav tegevuskava, mis valmistab ette arenguhüppe, mis vastab SA põhikirjalistele eesmärkidele.

Projekti tulemiks on põlisrahva omakultuurialaste ettevõtmiste ja õiguste toetamine, püsijäämise tagamisele suunatud ettevõtmiste tingimuste loomine ning kohalike vastavasisuliste algatuste toetamine ja arenguhüppe tegevuskava valmimine.

SA kaasab senises tegevuses osalenud ja projektis näidatud sihtrühma, vabaühendusi ja vabatahtlikke ning arengueksperdi.

Tegevuse käigus korraldatavad koosolekud loovad vahetu kontakti sihtrühmaga, millele on kaasatud teised meie sihtrühma sõsarorganisatsioonid, kelle kogemused, ettepanekud ja kohene tagasiside aitavad paremini hinnata meie loodavat tegevuskava ja selle elluviimist.

Tulemuseks on SA, mille tegevus on eesmärgistatud, mille liikmete kompetents ja pädevus kasvab tegevuse käigus ja areneb koostöö sihtrühmaga, mis loob edasisele tegevusele alused ja tagab neile Eesti ühiskonnas kindlustunde.

Kinnitused

Kinnitan, et

- taotleja vastab taotlusvooru tingimustele (vt tingimuste punkt 4);
- majandusaasta aruanded on esitatud vastavalt mittetulundusühingute ja sihtasutuste seadusele Äriregistrisse;
- olen põhjalikult tutvunud taotlusvooru tingimustega, olen esitanud kõik projekti elluviimise seisukohalt olulised ja tõesed dokumendid ning andmed;
- annan nõusoleku KÜSKile töödelda ja avalikustada isikuandmeid KÜSKi ülesannete täitmiseks vajalikus ulatuses.

KÜSKi statistika küsimustik

Selleks, et KÜSK saaks ülevaate toetusressursside kasutamisest, täitke palun osana taotlusest järgnev küsimustik. Küsimustikku kasutab KÜSK statistika kogumiseks ja ülevaadete tegemiseks.

Kas osalesite voo ru infopäeval või vaatasite salvestust?

- Jah, osalesin infopäeval
- Jah, vaatasin salvestust
- Ei

Kas olete projekti osas konsulteerinud maakondliku arenduskeskuse vabaihenduste konsultandiga?

- Jah
- Ei

NB! Konsulteerimine ei ole kohustuslik ja ei anna hindamisel eeliseid.

Millistesse ühiskonnaelu valdkonna arengusse ühing eelkõige panustab?

Sihtrühma eneseareng ja – teostus

Selgitage ühe lausega, milles seisneb ühingu panus märgitud valdkonna arengusse selle projekti abil

SA poolt juhitud projekti käigus valmiv tegevuskava loob aluse sihtrühmaks oleva Läänemaa põlisrahva enesearengusse, mille teostumisele SA kaasa aitab, sellele tingimusi loob ja sihtrühma esindusasutusena on valmis toimima.

Milliste ühingu võimekuste loomisse või edasiarendamisse projekt panustab?

- Missioon, Visioon, strateegia ja planeerimine (sealhulgas kõik plaanid nagu äriplaan)
- T-infrastruktuur (sh andmebaasid, juhtimisinfosüsteemid)
- Tuluallikate mitmekesisus ja tulude suurus (sealhulgas vajalike koostöösuhete loomine, müügitöö, vahendite soetamine teenuste või toodete pakkumiseks)
- Põhitegevuse sisuline arendamine (sealhulgas kvaliteet ja mõju)
- Põhitegevuse laiendamine (sealhulgas uute inimeste ja piirkondade kaasamine)
- Uute tegevuste algatamine
- Turundus ja kommunikatsioon
- Füüsiline infrastruktuur (sealhulgas hooned, hoonete ja ruumide parendamine)
- nimesed organisatsioonis (sealhulgas töötajad, vabatahtlikud)
- Muu

Põhjendage, kuidas aitab konkreetse(te) võimekus(te) arendamine ühingu eesmärki paremini saavutada ning edukamalt sihtrühmade huvides tegutseda.

Põhitegevuse laienemine, millega kaasame tegevuskava alusel võimalikult palju Läänemaa kihelkondade piirkondades elavaid põlisväärtusi kandvaid inimesi ja vabauhendusi, võimaldab meil paremini eesmärki saavutada ning sihtrühma huvides tegutseda. Sellega kaasneb vajadus arenguhüpet ettevalmistava tegevuse tulemusena valmivas tegevuskavas ettenähtuna arendada SA vajalikke ja konkreetseid võimekusi, millisteks on võime kaasata asjatundlikke, motiveeritud inimesi ja organisatsioone eelkõige sihtrühma hulgast, aga ka väljaspoolt, seda vastavalt tegevuskavas ette nähtud tegevustele, kui kai uute, tegevuse käigus ilmnevate vajaduste tarbeks. SA peab omama võimet jagada oma teadmisi ja neid täiendama loodava tegevuskava raames koolitusi ja seminare korraldades ja mujal koolitustel osaledes. Tegema seda kõike vajaduspõhiselt, kuid tegevuskava eesmärke eelistades, ning sihtrühma kaasates ja ise selle tegemistel osaledes. Sellega lisandub võime kaasata eksperte erinevate tegevussuundade vajadustele vastavalt.

Milliseid tulemusi soovite saavutada ja kuidas neid mõõdate?

Esmane mõõdetav tulemus on arenguhüpet ettevalmistavas projektis ette nähtud tingimustele vastavas projektis kirjeldatud tegevuskava korrektne täitmine meie endi poolt ja selle mõõdetava tulemusena arenguhüppeks vajaliku tegevuskava valmimine. Järgmised mõõdetavad tulemused saame endi jaoks tagasisidena projekti käigus osaleva sihtrühma ja selle sõsarorganisatsioonide kaasatuse kaudu, sest nende ettepanekud ja soovitusel muutuvas SA jaoks suundaandvaks lähtealuseks edasisel tegevusel. Kaugemad mõõdetavad tulemused selguvad sihtrühma ja SA ühise arengu kaudu, millega SA võimekus kasvab koos sihtrühma laienemisega, millega Läänemaa põlisrahva organisatsiooniline tegevus saab katma enamuse ajaloolise Läänemaa kihelkondi ja sihtrühma põhiväärtused saavutavad väärika koha, millega nad vähemusena ei pea kartma ei marginaliseerimist ega diskrimineerimist, vaid saades igakülgse mõistmise ja kaasamise osaliseks annavad nad omapoolse panuse kõigi ühiskonnas esinevate vajaduste täitmisel.

Millisesse kodanikuühiskonnale olulise teema arengusse ühingu võimekuse kasv projekti abil panustab?

- Kodanikuteadlikkus ja -aktiivsus
- Sektorite vaheline koostöö sh avalik ja erasektor
- Annetamine ja filantroopia
- Läbipaistev ja kaasav poliitika kujundamine
- Rahvusvaheline koostöö
- Vabatahtlik töö
- Võimekad ja hoolivad kogukonnad
- Sotsiaalne ettevõtlus
- Muu

Selgitage mõne lausega, milles seisneb ühingu panus ära märgitud teema(de) arengusse selle projekti abil.

SA tegevus panustab oma tegevusega sihtrühmaks oleva Läänemaa põlisrahva kogukondliku tegevuse arengusse, millega kogukonnad ja vabaühendused seisavad avalikes huvides demokraatlike väärtuste, sidusa ning vaba ja turvalise ühiskonna eest ning võtavad vastutust ja panustavad riigi kestlikusse. Lähtume sellest, et riigis on mitmekesised läbipaistvad kodanikualgatuse toetamise võimalused ja toetatakse uusi lähenemisi ja lahendusi ning võimaldatakse kogukondadel otsuste tegemisel kaasa rääkida.